

Maanteiden 27 ja 28 maisemanhoito- suunnitelma Nivalan taajaman alueella

Nykytilan kuvaus, hoitosuunnitelmat ja kunnossapidon
periaatteita

RAPORTTEJA 87 | 2023

Maanteiden 27 ja 28 maisemanhoitosuunnitelma Nivalan taajaman alueella
Nykytilan kuvaus, hoitosuunnitelmat ja kunnossapidon periaatteita

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Taitto: Kalle Kemppainen, Sari Hyyppä, Kirsi Översti

Kansikuva: Jaakko Kemppainen

Kartat ja valokuvat: Sari Hyyppä, Kirsi Översti

ISBN 978-952-398-220-8 (PDF)

ISSN 2242-2854 (verkkajulkaisu)

URN:ISBN:978-952-398-220-8

www.doria.fi/ely-keskus

Sisältö

Maisemanhoitosuunnitelman tavoite ja rajaukset	4
Suunnittelualue	4
Noudatettavat ohjeet	4
Kestävän kehityksen tavoitteet	4
Nivalan alueen historia, suojelukohteet ja kasvillisuus	5
Suojelukohteet.....	5
Luonnonympäristö	6
Rakennettu kulttuuriympäristö.....	6
Arkeologiset suojelukohteet	6
Kasvillisuus	7
Nykyinen kasvillisuus alueittain.....	8
Liikenneviheralueet	8
Vesistöalueet.....	9
Palvelu- ja teollisuusalueet	9
Kaupungin puisto- ja viheralueet	10
Vuorovaikutus ja osallistaminen	12
Sidosryhmäkysely	12
Vastaajien taustatiedot.....	12
Karttapalautteet.....	13
Suunnitelmat kohteittain	17
Valtatie 27	18
Malisjoen puistot.....	18
Jyrkänlampi, kauppojen ympäristö	18
Korpipuiston ja Teollisuuskylän puistoalueet.....	18
Valtatie 28	18
Saariperä ja sillan alue.....	18
Knuutinranta ja Kuikanranta.....	18
Asemanseutu, kiertoliittymän alue	19
Kunnossapito	20
Karttaesitykset liitteenä.....	21
Kuvailulehti.....	22
Presentationsblad.....	23
Documentation page	24

Maisemanhoitosuunnitelman tavoite ja rajaukset

Nivalan keskustan maisemanhoitosuunnitelman tavoite on säilyttää ja parantaa kaupungin taajaman ulkonäköä ja viihtyisyyttä, sekä edistää kestävä kehityksen mukaista hoitotoimintaa. Nämä tukevat kaupungin asukkaiden, matkailijoiden ja työntekijöiden viihtyisyyttä. Suunnitelmallisella ja tarkalla hoitotyöllä voidaan taata näyttävä ja toimiva tieympäristö, joka tukee myös kulttuurihistoriallisten piirteiden säilymistä. Hoitotyön johdonmukaistamisella ja ohjeistamisella voidaan saada taloudellisia hyötyjä, niin ylläpitäjälle, kuin hoitourakan suorittajalle.

Nivalassa taajaman valtateiden viheralueet koostuvat nummi-, niitty- ja metsäalueista. Hoitotyön tiheys vaihtelee alueiden viherhoitoluokkien perusteella. Tässä maisemanhoitosuunnitelmassa esitettävissä hoitoluokissa on pohjalla ELY-keskukselta saatujen hoitoluokkien paikkatieto. Hoitotyön ohjeistuksessa huomioidaan alueella kasvavien haitallisten vieraslajien sijainti ja niiden poisto.

Tämä raportti kuvaa Nivalan taajaman maanteiden viherhoitoa ja kunnossapitoa. Lisätietoja ja tarkempia ohjeita löytyy Väyläviraston ohjeista ja alueellisista hoitourakoista. Katso kohta noudatettavat ohjeet.

Suunnittelualue

Maanteiden 27 ja 28 maisemanhoitosuunnitelma Nivalan taajaman alueella on rajattu koskemaan tieympäristöä tiealueen rajojen mukaisesti. Paikallisesti suunnittelualueelle voi kuulua kohteita myös tiealueen rajojen ulkopuolelta perustuen Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta saatujen hoitoaluerajausten mukaisesti.

Noudatettavat ohjeet

Suunnittelutyössä on noudatettu Väyläviraston seuraavia ohjeistuksia tieympäristön hoidon osalta:

- Maanteiden viherhoidon tiedonhallinta ja inventoinnit, Väyläviraston ohjeita 6/2023
- Viherrakentaminen ja -hoito tieympäristössä, Väyläviraston ohjeita 5/2023
- Viheralueiden kunnossapitoluokitus RAMS 2020, VYL 2019
- Infrarakentamisen yleiset laatuvaatimukset, InfraRYL
- Viherrakentamisen työselostus VRT '17. Viherympäristöliitto ry., julkaisu 57
- Viheralueiden kunnossapidon yleinen työselostus VKT 2021, Viherympäristöliiton julkaisu nro 70

Kestävän kehityksen tavoitteet

Tässä maisemanhoitosuunnitelmassa kestävä kehityksen tavoitteet liittyvät mm.

- Luonnon monimuotoisuuden ylläpito ja lisääminen esim. niittyjen avulla.
- Hoitotyöhön liittyvän työn suunnitteluun, alueelle ei esitetä hoitointensiivisiä toimenpiteitä.
- Kulttuuriympäristöjen huomioimiseen.
- Kestävien paikallisten kasvilajien valitsemiseen.
- Kasvivalintoihin, jotka kestävät tien ylläpitoa.
- Haitallisten vieraslajien kartoitukseen ja poistamiseen.
- Vesistöjen kohdalla niittyjen suosimiseen, jotta on tilaa huleveden imeytykselle.

Nivalan alueen historia, suojelukohteet ja kasvillisuus

Nivala on kaupunki Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa Suomessa. Se on historiallisesti maaseutukaupunki. Nivala on perustettu vuonna 1867, kun se erosi Haapajärvestä itsenäiseksi kunnaksi. Alueen historia juontaa juurensa 1500-luvulle, ja se on aikojen saatossa ollut maatalouspohjainen yhteisö. Aluksi alueen toimeentulo perustui paljolti kaskenpolttoon. 1600-luvulta alkaen on peltoviljely ollut perinteinen elinkeino alueella, ja se on edelleen tärkeä osa kaupungin taloutta.

1900-luvulla Nivala alkoi nähdä teollisuuden kasvun merkkejä. Erityisesti puuteollisuus ja maatalous ovat vaikuttaneet alueen talouteen. Nivala sai kaupunkioikeudet vuonna 1992, ja se on kasvanut ja kehittynyt sen jälkeen. Kaupungin keskusta on modernisoitu, ja uusia palveluita ja yrityksiä on syntynyt.

Nykyään Nivala on monipuolinen ja kehittyvä kaupunki, joka yhdistää maaseudun rauhallisuuden ja kaupungin palvelut. Kaupungin tulevaisuuden näkymät perustuvat edelleen maatalouteen ja teollisuuteen, mutta myös matkailun ja palveluiden kasvuun.

Suojelukohteet

Suunnittelualue sijoittuu Kalajokilaakson maisema-alueelle. Kalajokilaakso on valtakunnallisesti arvokas maisema-alue Pohjois-Pohjanmaalla (Museovirasto). Kalajokilaakson maisemiin kuuluu laajat viljelysmaisemat, peltoja laikuttavat metsät. Kalajokilaakson maisema-alueella on säilynyt merkittävästi kulttuuriperintöä ja historiallisia kohteita, mikä tekee siitä valtakunnallisesti tärkeän osan Suomen maisemaa.

Nivalan alueella Kalajoen ja Pidisjärven avarat maisemat ovat merkittävä paikallinen osa laajempaa maisema-alueita. Malisjoki halkoo Nivalan kaupunkia, ja sen ympäristöön on muodostunut näyttäviä keskustan puistoja.

Kuva 1. Valtatie 28:lta avautuu Kalajoen ylittävältä sillalta maisemat myös Pidisjärvelle.

Suunnittelualueelle sijoittuu myös valtakunnallisesti merkittäviä rakennetun kulttuuriympäristön kohteita, ja paikallisesti merkittäviä asemakaavassa suojeltuja rakennuksia.

Luonnonympäristö

Suojelukohteet on tarkastettu luonnonympäristön osalta hoitosuunnitelmien karttojen teossa ja raportin tekstin laadinnan aikana lokakuussa v. 2023. Suunnittelualueella ei ole yksityisiä tai valtion omistamia luonnonsuojelualueita. Kohteessa ei ole metsälain 10§ erityisen tärkeitä elinympäristöitä. Natura2000 -alueita ei ole suunnittelualueella.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Valtatien 27:n varrella on paikallisesti merkittäviä asemakaavassa suojeltuja rakennuksia. Valtatie 28:n varrella on asemakaavassa suojeltuja rakennuksia, jotka ovat myös valtakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöjä. RKY-kohde tässä tapauksessa on Kyösti ja Kalervo Kallion talot (Museovirasto kohde 2232). Valtateiden varrella Nivalan taajamassa on myös muuta näyttävää kulttuurihistoriallista rakennuskantaa, jota ei ole erikseen suojeltu. Näiden suojeltujen ja suojelemattomien rakennusten tarpeet pyritään huomiomaan maisemanhoitosuunnitelmassa.

Arkeologiset suojelukohteet

Suunnittelualueen arkeologiset kohteet on tarkastettu lokakuussa v. 2023, ja alueella ei ollut Museoviraston paikatietojen perusteella arkeologisia kohteita.

Kasvillisuus

Matalan viljelylaakson osalta on paikallisen luonnonympäristön kasvillisuutta esillä vain vähän, sillä kasvillisuus rajautuu peltojen väliin jäävien metsäsaarekkeiden, viljelemättömien niittyjen, joutomaiden, pihojen ja tiealueiden luiskiin. Nivalan taajaman alueella kasvillisuus on paljolti kulttuurivaikutteista istutettua katu- ja puistoalueiden puustoa, pensaita ja perennoja. Taajamassa on esillä valtateiden 27 ja 28 varrella paikoittain merkkejä luonnonmuistomerkeistä vanhojen puiden osalta.

Kuva 2. Valtatie 28:lla näkyy puukujannetta ja pysäkkialueen yksittäispuita.

Nykyinen kasvillisuus alueittain

Yleisesti ottaen Nivalan keskustan kasvillisuus on monimuotoista ja siihen sisältyy sekä luonnonympäristöä että hoidettua kulttuurivaikutteista kasvillisuutta. Nivalan taajamassa keskustan alueilla on esillä viihtyisiä viheralueita ja puistoja. Kasvillisuus on tärkeä osa taajamakuvaan Nivalan kaupungin alueella, ja rytmittämällä kasvillisuutta maisemakuvan osalta voidaan luoda maisemakuva, joka korostaa avaruudella ja peittää oikeissa paikoissa.

Liikenneviheralueet

Nivalan taajaman liikenneympäristössä kasvillisuus koostuu erilaisista kasveista ja puista, jotka sijaitsevat valtateiden 27 ja 28 varrella sekä muiden liikenneväylien ympäristössä. Tämä kasvillisuuden suunnittelu ja hoito takaa, että ympäristö palvelee asukkaiden ja muiden käyttäjien visuaalisia, sosiaalisia ja liikenneturvallisuuden tarpeita.

Valtateiden ja muiden liikenneväylien varrella voi olla pensaita ja puita. Nivalan osalta pääosa tie- ja katualueilla sijaitsevista puista ovat koivuja. Tienvarsien puusto auttaa luomaan hallitumpaa maisematilaa ja se lisää jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden viihtyisyyttä. Täysikasvuiset puut ovat tärkeitä myös linnustolle. Valtatie 28 osalta on istutettu merkittävä määrä koivuja valtatie varteen. Puukujanne ulottuu Nivalan keskustasta yli Kalajoen.

Kuva 3. Valtatie 28:n varrella on maisemallisesti merkittävä puukujanne.

Liikenneympäristön alueilla on usein hoidettuja nurmialueita, jotka toimivat sekä esteettisinä elementteinä että helpottavat liikenteen näkemäalueiden ylläpitoa. Nurmien hoito on kesäisin hoitointensiivistä ja voidaan tutkia voiko osan nurmista korvata niityillä, jotta voidaan myös laskea hoidon määrää. Monin paikoin on Nivalan taajamassa nähtävillä laajoja nurmialueita, joita on täydennetty yksittäisin puuistutuksin. Ehdotuksena hoidon vähentämiseksi voidaan puiden alustat jättää leikkaamatta, ja keskittää hoitoleikkaus lähemmäs väyliä tai jakajille. Täten voidaan kehittää monimuotoista kasvillisuutta vähäisin lisäkustannuksin.

Liikennealueilla kasvillisuus tulee sijoittaa niin ettei se aiheuta haittaa liikenteelle peittämällä näkyvyyttä esim. liittymäalueilla. Pensaat ja puut sijoitetaan siten, että ne eivät estä näkemäalueita liikenteen osalta.

Vesistöalueet

Rantakasvillisuus: Kalajoen varrella ja muissa vesistöissä esiintyy monipuolista rantakasvillisuutta. Tämä voi sisältää erilaisia kasvi- ja puulajeja, kuten pajupensaita, ruusuja, horsmia, ruoko- ja heinälajeja (rantaniittyjä). Rantakasvillisuus muodostaa tärkeän elinympäristön monille vesilinnuille ja muulle vesistön ekosysteemille. Rantojen hoitoon kannattaa kiinnittää erityistä huomiota Malisjoen rannoilla, sillä alue sijoittuu kulttuuriympäristöön. Vesistöjen kasvillisuus on myös osa alueen maisemallista arvoa. Ranta- ja vesistökasvillisuus luovat kauniita maisemia ja mahdollistavat virkistysmahdollisuuksia.

Palvelu- ja teollisuusalueet

Nivalan keskustaan sijoittuu paljon palvelu- ja teollisuusrakentamista varsinkin Valtatie 27:n varrelle. Tien varrella on kauppoja, teollisuusrakennuksia, kunnan julkisia palveluita ja erilaisia varastoja. Maisemanhoito tällaisten palvelu- ja teollisuusalueiden osalta on tasapainoilua näkyvyyden ja viihtyisän maisemakuvan välillä. Maisematila on nykyisellään jo avoin ja siinä on peittoisuutta lähinnä teiden varsille istutettujen suurempien katupuiden osalta. Joidenkin kiinteistöjen kohdalla näkyvyyden parantamiseksi tieltä voidaan viheralueilla olevat korkeat istutukset korvata matalimmilla pensaille.

Kuva 4. Tyypillinen näkymä Valtatie 27:n varrelta, maisemassa on esillä puustoa ja palvelu- ja teollisuusrakennuksia.

Kaupungin puisto- ja viheralueet

Valtatie 27 varrella on Nivalan keskusta- ja taajama-alueen puisto- ja ulkoilualueita lukuisia. Tien viereen sijoittuu mm. Korpipuiston urheilualue, pesäpallokenttä, skeittipuisto, Niva-Kaijan koulukenttä, Leppäkerttu puisto Malisjoen rannalla ja Teollisuuskylän laaja puistoalue. Puistoalueilla sijaitsee pääasiassa puuistutuksia nurmi ja niittykentillä. Pensaita tai pensasryhmiä on vähemmän, ja koristeellisia perennaistutuksia on nähtävillä Leppäkertunpuiston alueella.

Puisto-, urheilu- ja ulkoilualueiden hoito rajautuu tiealueiden ulkopuolelle, eikä tässä maisemanhoitosuunnitelmassa esitetä näille alueille hoitotoimenpiteitä. Tiealueiden hoito, istutukset ja toimenpiteet tulee kuitenkin yhdenmukaistaa ympäröivän maiseman kanssa.

Kuva 5. Teollisuuskylän puistoalue Valtatie 27:n varrella.

Kuva 6. Yksittäisiä puuistutuksia näkyy selkeästi tienkulkijalle Valtatie 27:n varrella.

Vuorovaikutus ja osallistaminen

Maanteiden 27 ja 28 vaikutusalueita koskevan maisemanhoitosuunnitelman teon osana käynnistettiin kaikille avoin kysely. Karttapohjaisella kyselyllä kerättiin sidosryhmiltä paikannettuja näkemyksiä, kehittämistarpeita ja muita lähtötietoja maisemanhoitosuunnitelman tueksi. Kyselyiden etu vuorovaikutuskeinona on, että niiden kautta voidaan selvittää suurenkin kohderyhmän näkemyksiä ja kokemuksia sekä saada esille niin sanottua hiljaista tietoa paikallisilta asukkailta.

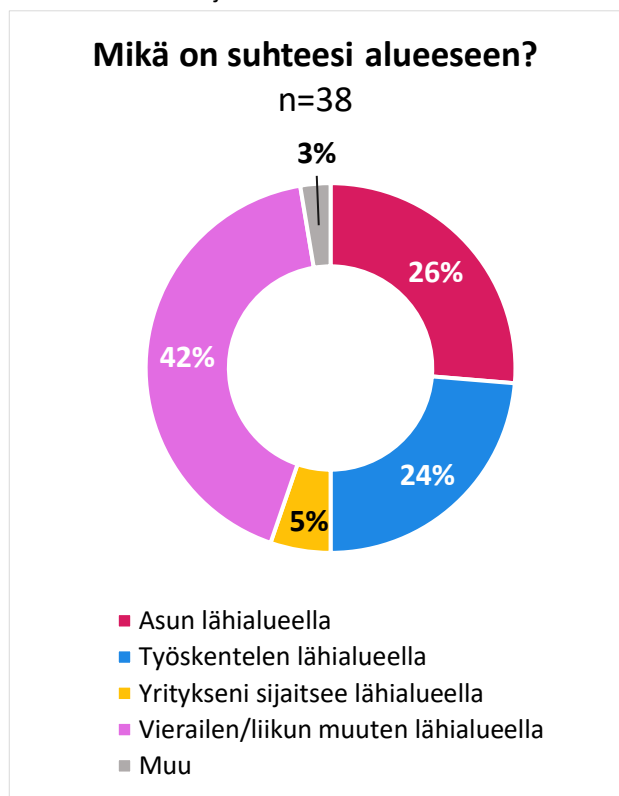
Sidosryhmäkysely

Karttapohjaisella Maptionnaire-kyselyllä tavoiteltiin tietoa vastaajien havainnoista ja tarpeista suunnittelualueen maanteiden varsien maisemanhoidosta sekä selvitettiin alueella liikkuvien näkemyksiä siitä, miten maisemanhoidon hyvää tilaa tulisi tavoitella ja edistää. Kysely oli avoinna kolme viikkoa aikavälillä 5.6.-25.6.2023. Kyselystä tiedotettiin Nivalan kaupungin nettisivuilla, kaupungin sisäisessä tiedotuskanava Vakassa sekä Nivala-lehdessä. Kyselyyn vastasi yhteensä 68 henkilöä.

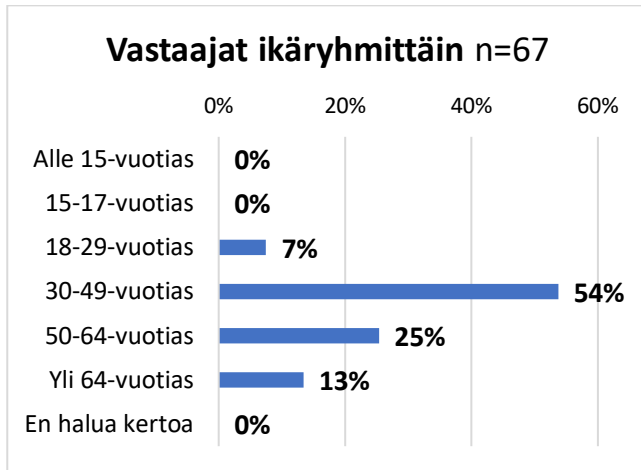
Vastaajien taustatiedot

Kyselyn ensimmäisenä taustatietona selvitettiin vastaajien suhdetta suunnittelualueeseen. Vastaajien oli mahdollista valita useampi vaihtoehto, ottaen huomioon, että osa voi olla samalla sekä lähialueen asukas että yrittäjä. Suurin osa, 42 % vastaajista, ilmoitti vierailevansa tai liikkuvansa muuten lähialueella (vasen kuva). Lähialueella asuvia tai työskenteleviä oli liki saman verran eli noin neljäsosa. Lähialueella toimivia yrittäjiä vastasi varsin maltillisesti, vain 5 %.

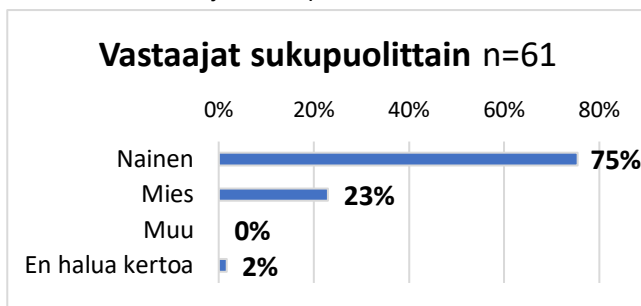
Taulukko 1. Vastaajien suhde alueeseen

Taulukko 2. Vastaajien ikä

Taulukko 3. Vastaajien sukupuoli

Ikäryhmittäin tarkasteltuna vastaajista yli puolet, 54 %, oli iältään 30–49-vuotta. Neljäsosa oli 50–64-vuotiaita ja loput joko yli 64-vuotiaita tai ikäluokkaan 18–29 kuuluvia. Jostain syystä selkeästi suurin osa vastaajista, 75 %, oli naisia.

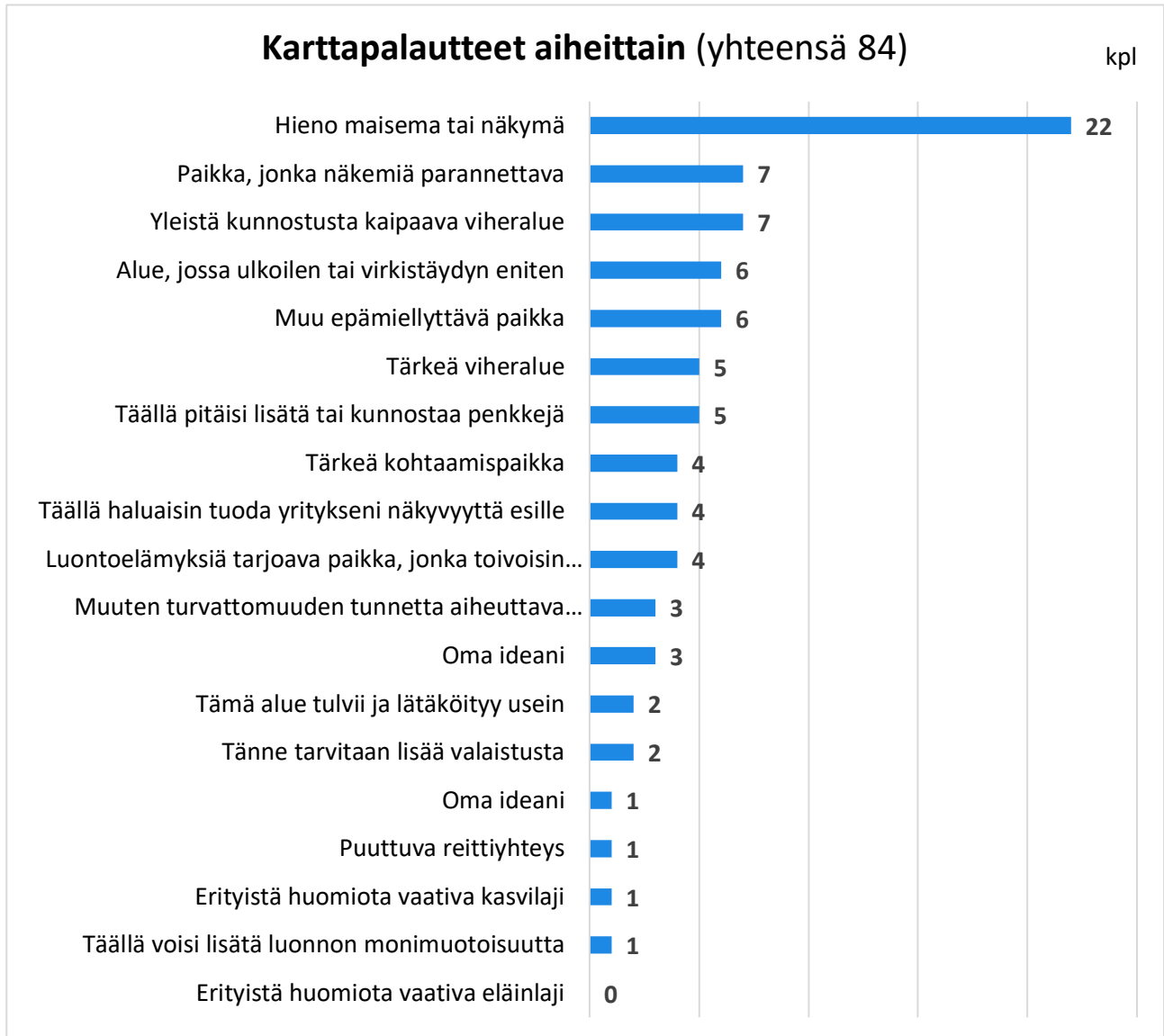
Karttapalautteet

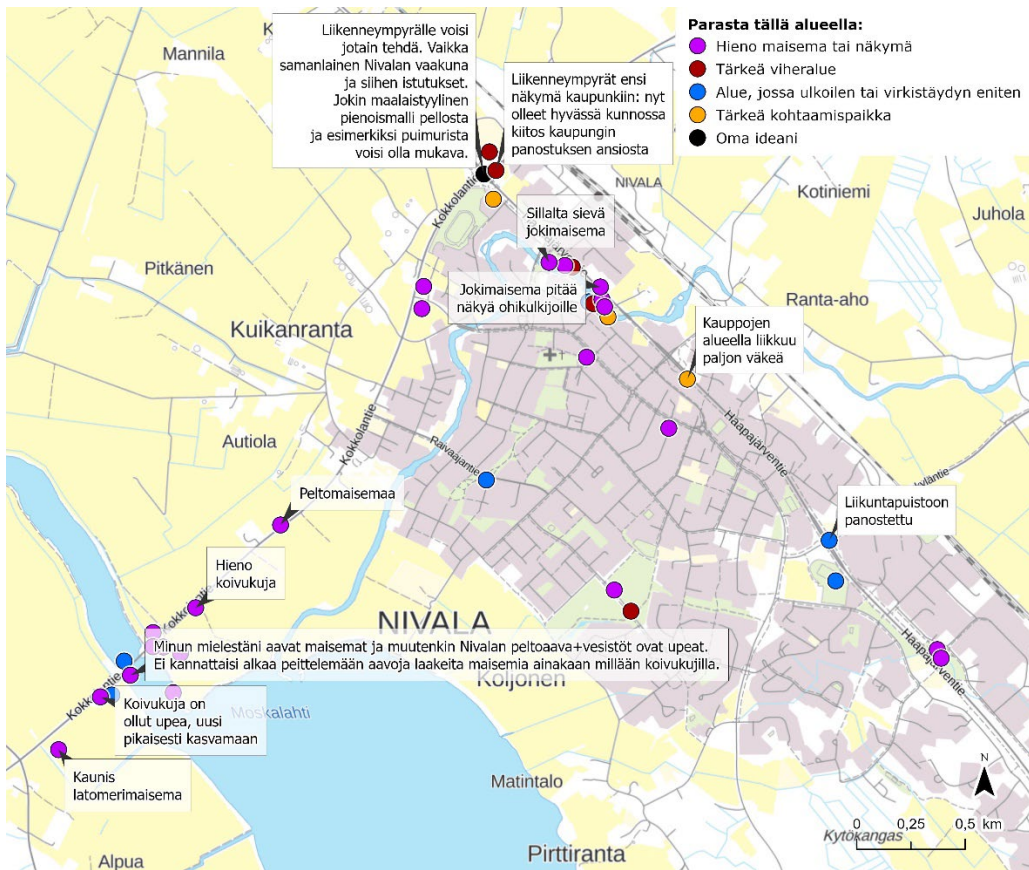
Kysely painottui karttapalautteeseen, jossa vastaajilla oli mahdollista antaa palautetta suoraan kartalle. Kysymystyytit oi jaettu kolmenlaiseen kategoriaan:

- *Parasta tällä alueella*
- *Mitä alueella pitäisi kehittää, korjata tai nostaa esille?*
- *Luonnon monimuotoisuus.*

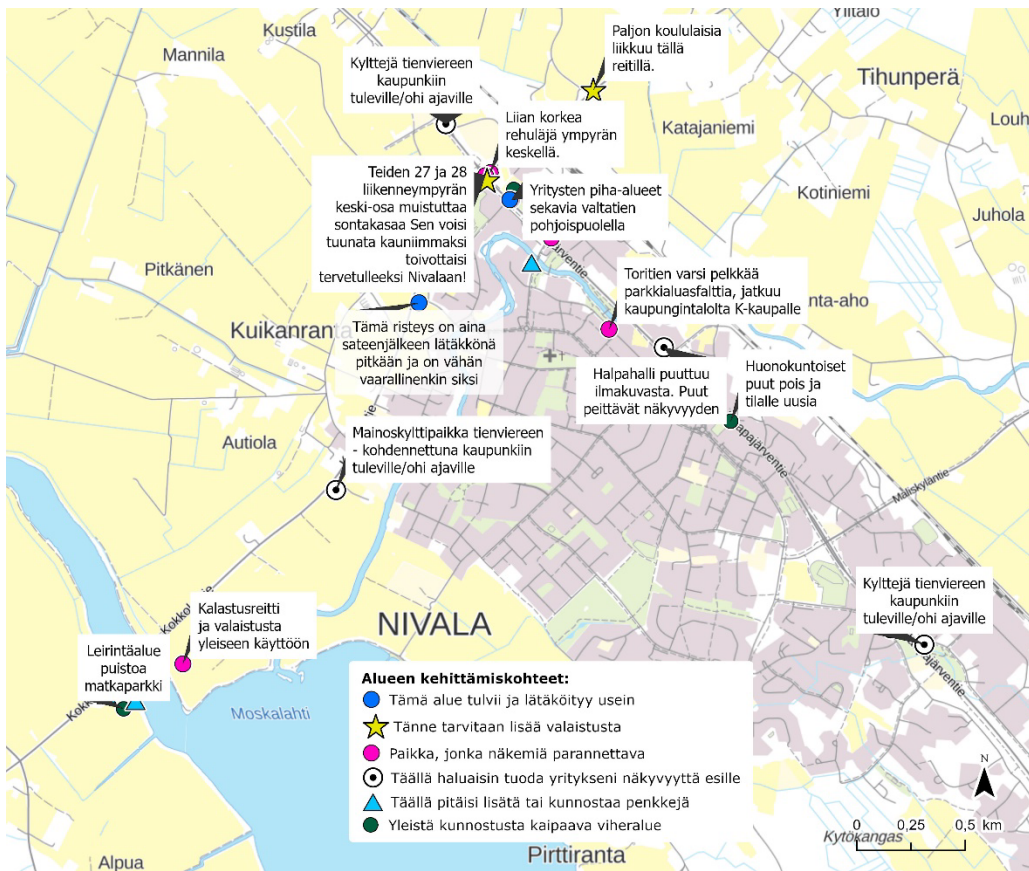
Karttapalautteita vastaanotettiin yhteensä 84 kappaletta. Suurin osa yksittäistä aihetta koskeneista palautteista (noin viidesosa) koski hienoa maisemaa tai näkymää (taulukko alla). Pääteemoittain ”parasta tällä alueella” -teemaan saatiin yhteensä 38 palautetta, ”alueen kehittämistarpeet” -teemaan 37 palautetta sekä ”luonnon monimuotoisuus” -teemaan 9 karttapalautetta.

Taulukko 4. Annetut karttapalautteet aiheittain.

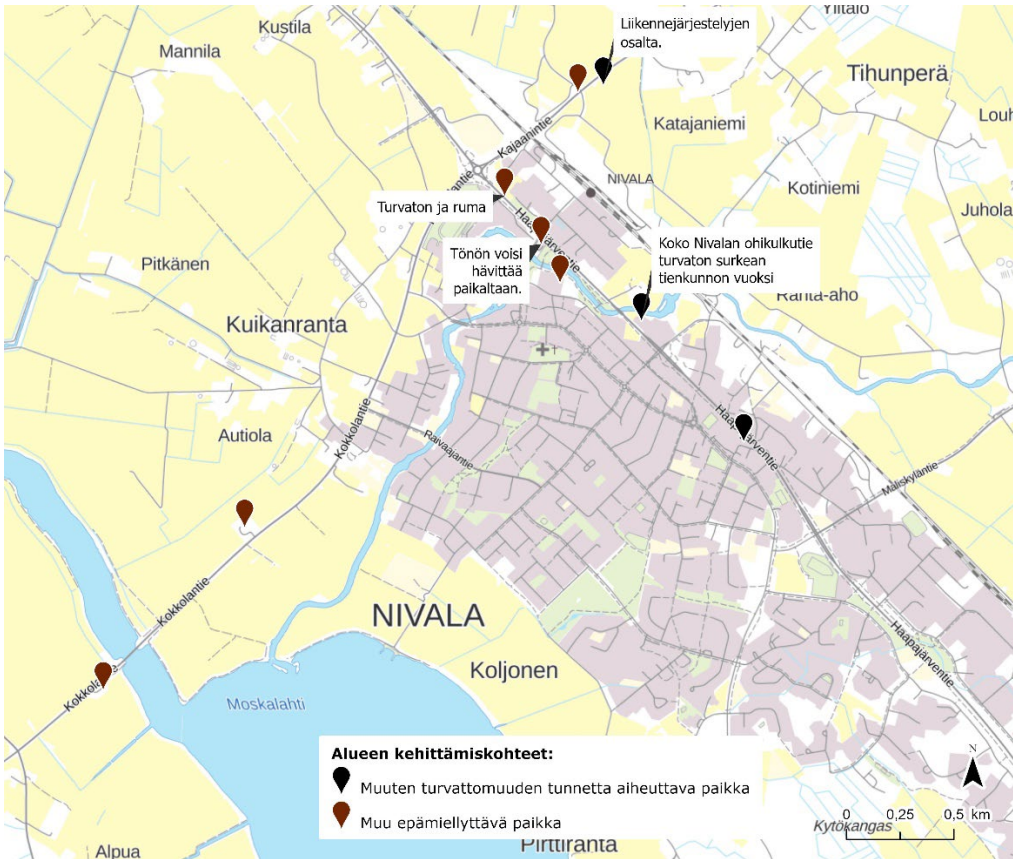

Kuva 7. Vastaajien suoria kommentteja teemaan parasta tällä alueella.

Kuva 8. Vastaajien kommentteja teemaan alueen kehittämiskohteet.

Kuva 9. Vastaajien kommentteja teemaan alueen kehittämiskohteet. Tässä esitetty turvattomuuden tunnetta aiheuttavat paikat sekä muuten epämiellyttävät paikat.

Kuva 10. Vastaajien kommentteja teemaan luonnon monimuotoisuus.

Suunnitelmat kohteittain

Tässä maisemanhoitosuunnitelmassa on esitetty hoitotoimenpiteet Valtatie 27 ja 28:n tiealueille. Suunnitelmasta nousee esille tiettyjä kohteita, jotka voidaan kokea tärkeämmäksi tai merkitykseltään kohonneiksi. Nämä kohteet voivat olla esim. hyvin näkyvillä olevat maamerkit, rakennusten edustat, paljon liikennöidyt tieviheralueet ja merkittävät puistoalueet.

Tässä maisemanhoitosuunnitelmassa laadittu kysely myös osoittaa sellaisia pisteitä, jotka kyselyyn vastanneet ovat kokeneet Nivalan alueella tärkeiksi.

Kuva 11. Suunnittelualan rajausta merkitty punaisella

Valtatie 27

Malisjoen puistot

Lähellä Nivalan asemanseutua on kaupungin halki virtaavan Malisjoen varrella puistoketju, johon kuuluu myös puistoja, jotka rajautuvat suunnitelma-alueeseen (mm. Leppäkerttupuisto). Puistot ovat kaupungin ydinaluetta, ja muodostavat tärkeän virkistysreitit halki kaupungin. Malisjoen ympäristön jokimaisemat saivat asukkailta paljon kehuja. Tiealue puistojen varrella pidetään nykyisen kaltaisena, tukien ja täydentäen puuistutuksia, jotka ovat osittain huonokuntoisia. Alueella on jonkin verran vieraslajeja ja ne poistetaan hoitotöissä. Katso maisemanhoitosuunnitelmakartta 6.

Jyrkänlampi, kauppojen ympäristö

Malisjoen ylityksen jälkeen kaupunkikuva muuttuu Jyrkänlammen alueella avaraksi liittymäalueen takia. Alueella on esillä monia vierekkäisiä pysäköintialueita ja laajoja pinnoitealueita. Alikulkukäytävän luiskissa on jonkin verran pensasistutuksia ja yksittäisiä puita. Alueen hoidossa istutuksia voidaan lisätä harkiten, ottaen huomioon myös kauppakiinteistöjen tarpeet näkyvyydelle tiealuetta kohden. Puukujannetta tiealueella hoidetaan ja huonokuntoiset puut poistetaan ja korvataan uusilla. Huonokuntoisia keskisaarekkeiden reuna- ja pinnoitekiveyksiä korjataan. Katso maisemanhoitosuunnitelmakartat 4, 5 ja 6.

Korpipuiston ja Teollisuuskylän puistoalueet

Maliskyläntien risteyksen ympäristössä sijaitsee Korpipuiston urheilu- ja viheralueet. Maamerkinä toimii kauas näkyvä vesitorni. Tieympäristössä on tarkoitus korjata liittymäalueen kiveyksiä ja istutuksia. Tiealueen yhtenäinen puurivistö päättyy Korpipuiston kohdalle, ja se jatkuu katkonaisena Teollisuuskylää kohti. Puurivistöjen huonokuntoisia puita korvataan ja täydennetään uusilla. Uudet urheilualan skeitti- ja urheilualan alueet pidetään näkyvyydeltään avoimina. Teollisuuskylän puistoalueen erilaiset puuistutukset korvataan lisäistutuksin tarvittaessa, mutta laajoja uusia istutuksia ei tule. Katso maisemanhoitosuunnitelmakartat 4 ja 5.

Valtatie 28

Saariperä ja sillan alue

Kalajoen ylittävän sillan alueella on tiealueella pysähtymispaikka, johon on ehdotettu uutta niittyaluetta. Alueella ei ole muita merkittäviä viheralueita. Tien varressa kasvaa merkittävä koivupuukujanne. Alueen puustoa täydennetään tarpeen mukaan. Tarkoitus on pitää maisemakuva avoimena. Kalajoen varrelle on ehdotettu erilaisia toiminnallisia ajatuksia, joita matkailun näkökulma yhdistää. Kalajoen avautuvat maisemat ja Pidisjärvi ovat asukkaille tärkeitä. Katso maisemanhoitosuunnitelmakartta 1.

Knuutinranta ja Kuikanranta

Nivalaa kohti liikkeessä Saariperän alueelta avautuu kylämaisema ohikulkijalle, ja maisema muuttuu rakennetumaksi. Maisemakuvassa näkyy hienoja maamerkkejä, kuten Heikkiläntörmässä sijaitseva Kyösti Kallion kotitila.

Malisjoen jokimaisema peittyy rakennusten ja kasvillisuuden taa. Tien varressa kasvaa merkittävä koivupuukujanne. Katso maisemanhoitosuunnitelmakartat 2 ja 3.

Asemanseutu, kiertoliittymän alue

Solmupisteenä toimiva Nivalan kaupungin porttina toimiva kiertoliittymä Valtateiden 27 ja 28 kohdatessa nousi kyselyyn vastanneiden osalta myös tärkeäksi. Kiertoliittymän keskiöön ehdotettiin monenlaisia parannusehdotuksia, ja jatkossa voidaan kohteeseen miettiä mahdollisesti uusi ehdotus. Hoidollisesti kiertoliittymän alueelle on ehdotettu uusia niittyalueita hoitotyön vähentämiseksi ja kasvillisuuden monimuotoisuuden lisäämiseksi. Asemansseudulla on huoltoasemien ja laajan tiealueen muodostamaa nurmikenttää, jossa on yksittäisiä puita. Tiealueella on esillä muutamia näyttäviä vanhempia puita. Yhtenäinen puukujanne päättyy Asematien risteuksen alueelle. Katso maisemanhoitosuunnitelmakartat 7 ja 8.

Kunnossapito

ELY-keskusten hallinnoimien tiealueiden kunnossapidossa noudatetaan laadittuja Väyläviraston ohjeistuksia. Kunnossapitoa koskevia ohjeissa esitetyt hoitoluokat, suojelukohteiden huomiointi, istutukset (ml. puut, pensaat ja penniset), vesakoiden ja taimikoiden hoito, rikkakasvien poisto ja vieraslajien torjunta. Väyläkohtaisesti hoitourakoissa annetaan lisäohjeistuksia. Tämä maisemanhoitosuunnitelma täydentää yleisiä ohjeita esittämällä kohdekohtaisia tarkennuksia ja aikataulutusta.

Karttaesityksissä on esitetty ympäristön tavoitetilat, joihin hoitotoimenpiteillä pyritään. Tiettyjä maisemallisesti tärkeitä alueita voidaan esittää avoimeksi, jotta avautuva näkymä olisi tien käyttäjälle tai asukkaille esillä, tai joitain alueita pyritään peittämään ja luomaan suljetumpaa maisematilaa esim. lisäistutuksin.

Maisemanhoitosuunnitelma ei poista tarvetta tehdä tarkempia tie- ja katusuunnitelmia, joissa käsitellään liikenneviheralueiden ympäristösuunnittelua.

Suunnitelmassa on esitetty neljä eri viherhoitoluokkaa liikenneviheralueille:

- Viherhoitoluokka N2
- Viherhoitoluokka N3
- Viherhoitoluokka T1
- Viherhoitoluokka T2

Nivalan Valtateiden 27 ja 28:n osalta hoitotoimenpiteiden aikataulu on esitetty karttaesityksissä 4 eri vaiheeseen hoitourakoihin perustuen. Aikataulu on jaoteltu:

- v. 2024–2026
- v. 2026–2031
- v. 2031–2036
- Jatkuva hoito

Vuosille 2024–2026 on esitetty huonokuntoisten puiden kaataminen 27 ja 28 tien varsilta, sekä muita akuuteiksi tehtäviksi katsottuja toimia, kuten vieraslajien poisto.

Vuoden 2026–2031 käsittelyt painottuvat monimuotoisuuden lisäämiseen pensasistutuksilla uusilla niittyalueilla, sekä metsänhoidollisiin toimenpiteisiin.

Vuosien 2026–2031 urakkaan liittyy myös kaulattujen puiden poistoa, sekä kantojen jyrskintää ja paikkausta.

Vuoden 2031–2036 käsittelyt liittyvät keskisaarekkeiden ja kiertoliittymän kasviraatkaisujen toimivuuden parantamiseen. Maisemanhoitosuunnitelmassa on nostettu jatkuvaan hoitoon maisemakuvan kannalta kriittiset toimenpiteet kuten ojien raivaus, vieraslajien seuranta ja poisto, sekä puiden oksien leikkaus tie- ja risteyksen näkemäalueilta.

Vuosien 2024–2036 aikana kunnossapito jatkuu normaalisti Väyläviraston ohjeiden ja viherhoitoluokkien mukaisesti.

Karttaesitykset liitteenä

Maisemanhoitosuunnitelman karttaliitteitä on 8 kappaletta. Maisemanhoitosuunnitelman kartat ovat mittakaavassa 1:1000 kaksi A4 sivua korkeita ja leveys on määrittynyt tieosuuden pituuden mukaan (pääsääntöisesti 1160 mm x 594 mm). Karttaesityksissä oleva paikkatieto on saatavilla erikseen digitaalisessa muodossa.

Kuvailulehti

Julkaisusarjan nimi ja numero: Raportteja 87/2023

Vastuualue: Ympäristö ja luonnonvarat

Tekijät: Kalle Kemppainen, Sari Hyyppä, Kirsi Översti

Julkaisun nimi: Maanteiden 27 ja 28 maisemanhoitosuunnitelma Nivalan taajaman alueella
Nykytilan kuvaus, hoitosuunnitelmat ja kunnossapidon periaatteita

Tiivistelmä:

Nivalan kaupungin taajamassa sijaitsevien Valtateiden 27 ja 28:n maisemanhoitosuunnitelma esittää maiseman analyysia ja hoitotoimenpiteitä raportin ja karttaesitysten muodossa.

Asiasanat (YSA:n mukaan): Liikenneviheralueet, rakennettu viheralue, viheralueen kunnossapitoluokka, viherhoitokuvio

ISBN 978-952-398-220-8 (PDF)

ISSN 2242-2854 (verkkojulkaisu)

URN:ISBN:978-952-398-220-8

Julkaisun osoite: www.doria.fi/ely-keskus

Sivumäärä: 25

Kieli: Suomi

Kustantaja /Julkaisija: Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kustannuspaikka ja -aika: Oulu, 1.1.2024

Presentationensblad

Publikationens serie och nummer: Rapporter 87/2023

Ansvarsområde: Miljö och naturresurser

Författare: Kalle Kemppainen, Sari Hyypä, Kirsi Översti

Publikationens titel: Landskapsskötselplan för underhåll längs vägarna 27 och 28 i Nivala tätort, beskrivning av nuvarande tillstånd, vårdplaner och principer för underhåll

Sammandrag: Nivala stadens landskapsskötselplan för Vägarna 27 och 28 presenterar en landskapsanalys och skötselåtgärder i form av rapport och kart presentationer.

Nyckelord (enligt Allärs): Landskapsskötselplan, underhåll, vårdplan, landskap

ISBN 978-952-398-220-8 (PDF)

ISSN 2242-2854 (webbpublikation)

URN:ISBN:978-952-398-220-8

Julkaisun osoite: www.doria.fi/ely-keskus

Språk: Finsk

Sidantal: 25

Utgivare / Förläggare: Närings-, trafik- och miljöcentralen i Norra Österbotten

Förläggningsort och datum: Uleåborg, 1.1.2024

Documentation page

Publication serie and number: Reports 87/2023

Publication serie and number: Economic Development, Employment, Competence and Culture / Transport and Infrastructure

Author(s): Kalle Kemppainen, Sari Hyyppä, Kirsi Översti

Title of publication: Landscape Management Plan for Roads 27 and 28 in the urban area of Nivala Description of current conditions, maintenance plans, and principles of upkeep

Abstract: The landscape management plan for Roads 27 and 28 in the municipality of Nivala presents a landscape analysis and maintenance measures in the form of a report and map presentations.

Keywords: Landscape, Landscape management, landscape maintenance, road environments

ISBN 978-952-398-220-8 (PDF)

ISSN 2242-2854 (Online)

URN:ISBN:978-952-398-220-8

Distributor: www.doria.fi/ely-keskus

Language: Finnish

Number of pages: 25

Publisher: Centre for Economic Development, Transport and the Environment for North Ostrobothnia

Place of publication and date: Oulu 1.1.2024

**RAPORTTEJA 87 | 2023
MAANTEIDEN 27 JA 28 MAISEMANHOITOSUUNNITELMA
NIVALAN TAAJAMAN ALUEELLA
NYKYTILAN KUVAUS, HOITOSUUNNITELMAT JA
KUNNOSSAPIDON PERIAATTEITA**

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

**ISBN 978-952-398-220-8 (PDF)
ISSN 2242-2854 (verkkojulkaisu)**

URN:ISBN:978-952-398-220-8

www.doria.fi/ely-keskus | www.ely-keskus.fi